

Bemærkninger til lovforslaget

Danmark har næppe brug for kernekraftværker om 100 år. Til den tid vil langt bedre energiforsyningskilder stå til rådighed i rigelig mængde ved let tilgængelig teknologi – sol, fusionsenergi (jetprojektet), jordvarme, bølgeslag og meget, som vi nu end ikke kan forudse.

Men skal den for os alle fundamentale energitilgang fra 1990 og i årtierne derefter til dels frembringes i atomkraftværker?

Herom er der forskellige meninger i den danske befolkning.

Folketinget er ikke repræsentativt for folkeopfattelsen. På valgdagen havde vælgerne kun ét kryds. Uanset at han måske var enig med ét parti i skattespørgsmål og et andet på energiområdet, valgte han typisk at lade sin stillingtagen til den økonomiske politik eller andre forhold være udslagsgivende.

Kernekræftproblemerne er forstands- og følelsesmæssigt forbundet med så mange usikkerhedsmomenter, at folketingsmedlemmerne ikke er bedre til at afgøre spørgsmålet end en veloplyst befolkning.

Derfor må der en folkeafstemning til.

I tiden op til denne vil de enkelte partier og folketingsmedlemmer selvfølgelig hver for sig meddele, om de anbefaler en ja- eller en nej-stemme. Den vælger, som derfor gerne vil stemme, som hans parti eller folketingsmand ønsker, får derfor også mulighed for det.

Nærværende lovforslag er en genfremsættelse af et i 1979-80 (2. samling) fremsat lovforslag, jfr. Folketingstidende 1979-80, forhandlingerne sp. 83 og 1040 samt tillæg A sp. 33, og af lovforslag nr. L 68 om folkeafstemning om kernekraftværker, fremsat den 7. november 1975, jfr. Folketingstidende 1975-76, sp. 3938-3947, 9409-9423 og 9495, tillæg B, spalte 1069, lovforslag nr. L 187, fremsat den 1. juni 1977, samt L 96, Folketingstidende 1977-78, spalte 1989, fremsat 16. november 1977, og L 208 af 18. april 1979 (førstebehandlet spalte 10316-10338 og forkastet 29. maj 1979 af alle andre partier mod fremskridtspartiet – se også udvalgsbetænkning af 17. maj 1979 på blad nr. 707).

Der er efterhånden gået mange år, hvor debatten for eller imod indførelse af kernekraft i Danmark er forløbet meget hektisk. Debatten føres fra både modstandere og tilhængere med mange midler, og ofte er diskussionerne meget følelsesladede og lokalprægede.

Der foreligger dokumentation om fordele og ulemper ved kernekraft fra såvel indland som udland. Endog videnskabsmænd og andre specialister er uenige.

På trods af den mangeårige diskussion er der endnu ingen afgørelse truffet. Mange hævder, at afgørelsen skal træffes af folketingets 179 medlemmer. De er valgt til at repræsentere befolkningen. Hertil er at sige, at de medlemmer, der blev valgt den 8. december 1981, ikke blev specielt udpeget på grundlag af vælgernes stillingtagen til kernekraften. Der er derfor ingen anledning til at antage, at flertallet i folketinget i denne særlige sag nødvendigvis når frem til samme besvarelse som flertallet i befolkningen. Ej heller er der tale om et spørgsmål, hvor nogen som helst på forhånd kan overse den fremtidige udvikling med en sådan sikkerhed, at han med føje kan hævde, at hans standpunkt er rigtigere end det modsatte.

Det er aldeles udholdbart at påstå, at et folketingsmedlem skulle være mere kvalificeret til at afgøre spørgsmålet end den enkelte vælger. Demokratiet hviler på den opfattelse, at vælgerne er de mindst uegnede til at afgøre, hvilket af de konkurrerende partiers program taget som helhed der er det bedste. Følgelig kan man ikke hævde, at vælgerne ikke også skulle være mindst uegnede til at afgøre et delspørgsmål om kernekraften, hvor afgørelsen jo beror på såvel forstandsmæssigt gætteværk som følelsesmæssig holdningsopfattelse, og hvor hver enkelt – i og uden for folketinget – sammenblander disse momenter i vidt forskellige blandingsforhold. Siger man, at folk ikke har forstand på kernekraft og derfor ikke må afgøre dette emne ved folkeafstemning, foragter man i virkeligheden demokratiet. For hvad taler for, at folk har bedre forstand på andre politiske anliggender end kernekraft? Vi har imidlertid demokratiet, fordi alle